

ROJA NU

ORGANA KOMELA KARKERÊN KURDISTAN LI SWÊD

HEJMAR 40-41
ÛLON-COTMEH 1982

Stockholm'de

SİLAHLANMAYA KARŞI 40 BİN KİŞİ YÜRÜDÜ

BM in Barış ve Silahsızlanma Gününde STOCKHOLM'de 40 Bin Kişi Yürüdü

24 ekim Pazar günü 18 ülke televizyonundan 10 dakika Stockholmdeki "barış ve silahsızlanma" için düzenlenen mitingi izledi. Yaklaşık 40 bin kişinin katıldığı miting, bu güne kadar İsveç'te

en büyük barış gösterisiydi.

10 bini aşkın kişi ise Sovyetler Birliği ve ABD konsoloslukları arasında da 7 km'lik "Barış Köprüsü" oluşturdu. Her iki konsolosluğa da, Atom silahlarına, savaşa karşı, barış istemlerini ilettiler.

Sovyetler Birliği'nin İsveç'teki yeni konsolosu Boris Pankin, kendisine sunulan istemleri büyük bir coşkuyla kabul edip, benim ülkemde tüm çabalarıyla bunun için çalışıyor, dedi. Oysa ABD konsolosu ortalıkta görünmemeyi tercih etti.

Bu davranış gerçekten kimin barış istediğini daha açık bir şekilde gösteriyor.

Miting boyu göze çarpan en çarpıcı sloganlar şunlardı: "Barış istiyoruz" "Atom silahlarına hayır" "Atom silahlarından arındırılmış kuzey"

Tanınmış Sosyal Demokrat Bayan Mai-Britt Therin, konuşmasında: "Üstümüzde uçan atom silahları istemiyoruz" yine diğer konuşmacı olan Tage Danielsson ise: "Avrupada sınırlı bir atom savaşı olabileceği propogandasına alıştırmayalım" dedi.

Mitinge muhafazakar partinin gençlik örgütünden bile yığınla insan katıldı. Bu insanlığın bir savaş felaketine karşı giderek daha da duyarlı davrandığını gösteriyor.

Yine aynı gün binlerce okul öğrencisi ve daha küçük yaşta çocuklar Statshuset-Kungsträdgården arası barış türkülleri söylediler.

3 Eylül tarihinde derneğimizin 7. olağan kongresi yapıldı.

Çok sayıda üye ve dinleyicilerin katıldığı kongre başarılı geçti.

Kürdistan devrim şehitlerini anmak için bir dakikalık saygı duruşundan sonra açılış konuşması yapıldı. Aralarında büyük ozan Cigerxwîn ve yazar gazeteci Mahmut Baksî'nin bulunduğu divan heyeti seçildi. Değişik kitle örgütleri, dayanışma mesajlarını ilettilikten sonra çalışma raporunun okunmasına geçildi.

Geçen bir yıllık dönemin zengin, enerjik ve özverili çalışmaları sergilenen raporda, özellikle İsveç Kürdistan İşçi Dernekleri Federasyonunun kurulması ve yaşatılması için gösterilen çabalar vurgulanıyor, bundan böyle de bu yöndeki çalışmaların daha da canlı bir şekilde yürütülmesine dik kat çekiliyordu.

Çalışma ve mali raporların okunup aklanmasından sonra, yeni dönemde çalışacak kurulların seçimine geçildi. Büyük bir moral ve birlik havasıyla sürdürülen kongremiz, üyelerin dilek ve temennilerini surnmalarıyla son buldu.

DERNEĞİMİZİN 7. KONGRESİ YAPILDI

Cayetano Carpio: DEĞERİ OLAN, ADÂLETLİ BİR ÇÖZÜME VARIZ

El Salvador'daki gerilla hareketinin lideri Cayetano Carpio ile yapılan uzun bir röportajın bir bölümünü yayınlıyoruz. Çeviriyi İsveç İşçi Komünist Partisi yayın organı NorrskensFlamman gazetesinden yayınlıyoruz.

Askeri yönetime karşı yürütülen silahlı direniş nasıl boyutlandı.

Bütün politik çözümsüzlüklerin sonu cunda, tek çareyi 1960 ta silaha sarıl mada gördük. Küçük çaplı şehir gerilla savaşıyla başladık ve bu kısa zamanda tüm ülkeye yayıldı. Fakat bu askeri sa vaş halktan tecrit edilmiş bir şekil de değil, aksine onlarla birlikte idi. Böylece, 1970 yılı başlarında baskı ve sömürü altındaki halkın geniş bir kıs mını içine alan büyük bir halk hareke ti başladı.

1979 yılında değişik siyasi ve aske ri örgütler, Kurtuluş Cephesi FARA-BUNDO MARTİ ve Devrimci Demokratik cep hede birleştiler. Bu andan itibaren halk hareketi büyük bir hamle yaptı. 1970 yıllarında değişik toplumsal kesimler General Romeronun azgın yöneti mine karşı tepkiler göstermeye başla- dı. 1979 yazında Komşumuz Nikaragua'da Sandinist gerilla hareketi zafere ulaştı. Askerler ve büyük toprak sahipleri, aynı şeyin El Salvador'da da olabile- ceği korkusuyla, bunu önlemek için bir- kaç subay vasıtasıyla bir darbe yap- tılar. Bu 1979 ekiminde oldu. İki asker ve üç sivil'den oluşan Cunta, Demokra- siye geçileceğini ve sosyal reformlar yapacaklarını vaadettiler. Bu yüzden bu rejim başlangıçta büyük destek gördü. Örneğin cunta içerisinde bir Sosyal Demokrat'ta bulunuyordu. Gerilla sava- şı her şeye rağmen eskisi gibi sürdü ve kısa bir zaman içinde bu rejimin , bütün vaatlerine rağmen bir öncekin den daha kanlı olduğu görüldü. Sadece birkaç ay içerisinde, Romero dönemin deki 2 yıllık sürede öldürülenlerden daha çok sayıda insan öldürüldü.

Sosyal Demokratlar kısa zamanda mu- halefete katıldılar ve Hıristiyan Dem- okrat Parti parçalandı. Bunlardan bir kısmı'da askeri yönetimin yanında kal dılar. Liderleri Napoleón Duarte Cunta içerisinde kalıp Seçimlere kadar ülke nin Cumhurbaşkanılığını yaptı.

Çesitli gerilla hareketleri mücade- lelerini birleştirip 1980 yılında Far- rabundo Marti Kurtuluş Cephesi FMLN ve bunun politik-diplomatik kolu olan FDR oluşturdu.

Şimdi Askeri durum nasıldır?

Şimdi ülkenin yüzde 25 i devrimci güçlerin kontrolündedir. Ülkenin her 14 bölgesinde de gerillalarımız vardır. Gerillalar halk milisleri ile birlikt e çalışıyorlar. Kontrol altında olan yerlerde halk kendi yönetimini kurmuş tur. Silahlı güçlerimiz, genellikle düğ manın önemli Stratejik noktalarına saldırıma etkin olan küçük birimler halinde örgütlenmişlerdir. Bu hükümet ordusunu, küçük birimler halinde ülke ye yaymaya zorladı. Fakat bizlere önem li bir darbe vurma yeteneğinden yok- sundular.

Gerillaların askeri gücü bu son sal- dırımlarla bir artış gösterdimi?

Geçen yılın sonu ve bu yılın başla- rında Stratejik planda insiyatifi geri kazardık. Askeri yönetim şimdi sa- varmadadır. Bunu demekle, ordunun gücünü arttırıp yeni bir saldırıya geçmek istemediğini belirtmek istemiyorum. Geçen yıl "temizleme saldırısı" diye 46 kez saldırı düzenlenildi. Ve her saldırıya 1000-4000 ve hatta 7000 bin katılıyordu. Her saldırı büyük sayıda sivil halkın korkunç bir şekilde katliama uğratılması ile sonuçlanıyordu. Ama gerillaları kıramadık. Aksine "Kesintisiz saldırı" eli politik ve askeri stratejimizi içeren insiyatifi elimize almışız. Bütün ülkede ve bütün halkın katıldığı bir saldırı.... Hal- kın bu "kesintisiz saldırı" taktiği

sonucu kesin zafere ulaşacağına inanı yoruz.

Bu savaş çok sayıda sivil halkın ö- lümüne yol açtı. Neden?

ABD emperyalizmi, El Salvador'da ki kukla rejimin desteğiyle halkımıza kar şı korkunç bir savaş başlattı. Bu iki şekilde yürütülüyor, devrimci hareketi ezme ve sivil halka terör estirmek yoluyla gerillaların sosyal dayanacağı nı yok etmek. Bu felsefede insanlık su çuna sınırlı yoktur. Biz bir kırma kar- şı savaşıyoruz. Sadece geçen yıl, çoğu kadın, çocuk ve yaşlı olmak üzere, 30 bin kişi öldürüldü. En çok gerillaların güçlü bir şekilde destek gördüğü yer- lerdeki halk hasara uğruyor. Onlar, sa- dece gerillaları tecrit etmek edebil- mek için bütün halkı katletmekten ka- çınmazlar.

Bugün çoğu kadın, çocuk ve yaşlı ol- mak üzere 600 000 ülkenin iç kısımlar- ındaki kamplardadır veya dış ülkelere kaçmıştır.

ABD, bütün 1900 yılları boyu Orta A- merikada büyük ekonomik çıkarlar elde etti. Bir kısım orta Amerika ülkelerinde ABD, halk hareketlerini bastır- mak için direk kendi güçleri ile sal- dırdı. 1930 yılında Nikaragua ve 1950 yılında Küba'daki gibi. Buna El Salva- dor'da başvurmak zorunda değillerdi. Bunun yerine, birbirini izleyen askeri darbeler sonucu ülkenin politikasında etkin oldular.

Ülkede daima derin Sosyal çelişki- ler ve ekonomik eşitsizlikler mevcut oldu. Ve 1970 yılında değişik gerilla hareketleri kuruldu. ABD cumhurbaşkanı Carter, kendi döneminde toplumsal hu- zursuzluğu yatıştırmak için ekonomik yardımı bir baskı aracı olarak kulla- nıp, El Salvador hükümetini bir takım reformlar yapmaya zorladı.

Reagan hükümeti ise bunu bur askeri sorun olarak görüyor. Onlara göre Sov- yetlerden yönetilen gerillaları kır- mak gerekir.

ABD nin El Salvador'a yerleştirdiği 50 kadar danışmanı vardır.

ABD nin isteği üzerine bu yılın mart ayında bir genel seçim yapıldı. Bu genel bir halk ayaklanmasını engellemek için yapıldı. Hıristiyan Demokratlar ve Napoleón Duarte, bunlarla durumlarını üç lendiriş, seçimle iş başına gelmiş bir hükümet olmak saygınlığını kazanmak umundaydılar.

Fakat Hıristiyan Demokratların dı- şında sadece aşırı sağ seçimlere ka- tıldı. Diğerleri ise, savaş halindeki bir ülkede seçimlerin demokratik ve özgür olmayacağı savıyla seçimleri boykot ettiler. Ve sonuç olarak, Hıris- tiyan Demokratların güçlenmesi yerine, sert yanlısı sağcı güçler iktidarı al- dılar.

Sağcı iktidarın gelişi, ülkedeki du- rumu tayin edici bir şekilde değiştirdi mi?

Büyük bir propagandası yapılan se- çimler, emperyalizmin stratejik he- saplarının içerisindeydi. Onların tem- mel stratejisi ise askeridir ve hal- kı kırmak içindir. Seçime onlar pasif- leştirmek diyorlar. Bu polikiya halkı kandırmakta dahildir. Örneğin toprak reformu karikatürü bir fiyasko oldu.

Seçim onların savaş ilan etmelerine bir etken oldu. Bu eski, denemiş bir taktiktir. Bu yolla, kukla hükümete meşruluk kazandırıp, uluslararası konu munu güçlendirerek, iç siyasetlerini daha geniş bir şekilde uygulama fır- satını aradılar.

18 yıldır El Salvador'da kukla hü- kümetler değiştiriliyor. Onlar, darbe ile iktidarı alıp, Kongreler toplayıp acele kanunlar çıkararak yüzeysel bir istikrar sağladılar. Ne zaman bu grup- lar işlerine yaramadı, yerlerine yeni leri getirildi.

Bu yüzden, gelişmeler alışılmış şey- lerdir. Yüzeysel istikrar onların ka- rınaydı. Bu yılın 28 Martında böylesi bir seçim yapıldı.

Bugün İktidarı alan grup, birbirini izleyen diğer yönetimlerden farklı mıdır.

Son yeniden gruplaşmalar sonucu, top- lumun en gerici kanadı, seçim aldatma- sı sonucu piyasaya çıkarak yerlerini aldılar. Gericiilere ve Faşistlere- ör- gütleme propaganda ve ideolojik şe- killenmesiyle gerçek faşistler- simdi- ki iktidarda yer almışlardır. Ordu, gü- venlik kuvvetleri, askeri öüm birlik- leri ve "Beyaz El" adlı faşist ölüm çeteleri hükümet mekanizması içeri- sindedirler. Başlangıçta bu böyle dü- şünülmüştü. Bu gruplar politika ve ordu içerisinde güçlü olmalarına rağ- men Hıristiyan Demokratlar da vardı.

Hıristiyan Demokrat'ların bir kesimi, hükümette yer alabilmek için emper yalistlerin ve ordunun çıkarları doğ- rultusunda hareket ediyorlardı. Şimdi onlarda yok. Faşistler tüm iktidarı al- mış durumdalar.

Sağcı partilerin İktidarı almasın- dan bu yana, anlaşmalar konusunda her hangi bir değişiklik oldu mu? Onlar, ge- rillaları bir kaç ayda yok edecekle- rine söz vermişlerdi?

Anlaşma sorunu çift taraflıdır. Bir değeri olan, adil bir politik çözüme varız. Bu iktidardaki yeni grup anlaş- ma imkânlarını ortadan kaldırıyor. Hı- ristiyân Demokratlarda bizimle anlaş- mak istemiyorlardı. Bunlar daha'da is- teksizdirler. Seçim karikatürü sorun- ların çözümünü kolaylaştırmadı, aksine daha da karmaşık yaptı. Bu, FMLN nin gö rüşlerini değiştirmesi yüzünden değil dir. Sağcı hükümet çözümü zorlaştırdı.

BARIŞ MÜCADELESİNDE SOMUT VE GERÇEK BİR YOL İZLENMELİDİR

Zırav

Atom silahlarının üretimi büyük bir hızla artıyor.Tüm insanlığı tehdit eden bu silahlarmaya karşı da kitlelerin tepkisi giderek büyüyor.Son bir yıl içerisinde,Avrupa'nın önemli merkezlerinde yüzbinlerce insan atom silahlarına karşı gösterilere katıldılar.

Emperyalistler,başta ABD olmak şartıyla barış hareketlerinin giderek yaygınlaşmasından dolayı oldukça huzursuzdurlar.ABD ve yandaşları,silanlanmanın gereğine artık kitleleri rahatlıkla inandıramıyorlar.Bu yüzden bir "Sovyet tehdidi furyası"koparıyorlar. Bunun için de tüm imkanların seferber ediyorlar.

Bu "Sovyet tehdidi"yalanı son zamanlarda provakatif düzeylere vardı. Aylardır İsveç basını,İsveç kıyılarında Sovyet denizaltısı arıyor,Sovyetlerin İsveç'i işgal etmeyi planladıklarını yazıyorlar.Uluslararası basın tekelle ri aynı yalanı,hızla yayıyorlar.Hayali denizaltıları ile gerginliği,Sovyet düşmanlığını alabildiğine körükliyorlar.Şüphesiz bu provakasyonlar altında ABD emperyalizmi ve onların gerici ittifakçıları vardır.Bu yolla,İsveç'i silahlarmaya zorluyorlar,hatta NATO içerisine çekmeye ve dolayısıyla uluslararası gerginliği arttırmayı amaçlıyorlar.

Oysa "Sovyet tehdidi", emperyalistlerin uydurduğu bir yalandır.

Tabi başta ABD olmak üzere,emperyalistler bu propagandası ile yetinmiyorlar.Barış hareketinin yükselmesi sonucu,"barış sever"de geçinmeye başlıdılar.Barış için mücadeleyi saptırmak için hatta "alternatif" barış örgütleride oluşturuyorlar veya bu eğilimleri desteklemektedirler.Avrupa'da kurulan ve kısa adı END olan bu örgütün amacı budur.

Bu örgüt,geleneksel barış komitelelerinin Sovyetler'den idare edildiğine dair bir kampanya başlatmış, onları "taraf" örgütü olarak tanıtıyor.

Nedir taraf olmak?Gerçeklere gözlemini kapatarak"tarafsızlık"yapılamaz. Sovyetler Birliği halkın devletidir , tekelci sermayenin değil.Halkın çıkarını savunan herkes bu taraftadır. Halkın kurtuluşu olan sosyalizm,halkı yok etmek için silahlarmıyor. Sovyetler Birliğinin silahlarması sadece bir savunmadır.Eğer sosyalist ülkeler atom silahları yapmasalardı,belki bir atom savaşı çoktan çıkmıştı.Sosyalist ülkeler silahsızlanma için yılmaz bir mücadele veriyorlar."İlk atom silahı kullanan biz olmayacağız"sözünü Brejnev tüm dünya ya duyurdu.

Sovyetler'in bu çabalarına karşı ABD,"sınırlı bir atom savaşı"nın olasılıkları için propaganda yürütüyor. Yine ABD bu "sınırlı atom savaşı" stratejisine uygun olarak Avrupa ve Sovyetleri böyle bir savaş meydanına çevirmeye çabılıyor. Avrupa'ya yerleş tirilen orta menzilli atom roketleri ve onlara karşı yürütülen mücadele

bunun içindir.Bu tepkiler sadece halkın değil,her sınıf ve tabakadaki yığınla insanındır da.

ABD,Faşist Cuntanın kanlı çizmeleri altında Türkiye ve Kürdistan'ıda atom silahları ile dolduruyor.

Bütün bunlara karşın "tarafsızlık" hedef şaşıtmaktan başka bir şey değildir.Barış ve silahsızlanma için mücadele edenler Sovyetler Birliği ve ABD yi,ayın kefeye koyamazlar.

Bir kısım " barış araştırmacıları"nın ise ilginç bir teorileri var. Bu baylara göre barış ve silahsızlanma mücadelesi iki aşamalı yürütülmeliymiş. Önce sosyalist ülkelerde (Onların deyimiyle Doğu Avrupa ülkeleri) insan hakları ve demokrasi için mücadeleyi kapsamalıymış. Eğer bu ülkeler demokrasiye dönmüş olsalar, o zaman barış mücadelesine yeni ufuklar açacaktı.

Bu, barış için mücadeleyi baltalamak ve silahlarmayı haklı çıkarmak için başka bir gerekçedir.Barış değil, he-

def alınan doğrudan doğruya Sosyalizmdir. Tüm insanlığı yok edebilecek olan bir atom savaşına karşı verilecek mücadelenin önüne anti-komünizmi, hende barış adına çıkarmaktır.

Her şeyden önce bu baylar Sosyalist ülkelere barış taşımak zahmetinde bulunmasınlar,bunu kendi ülkelerinde yapsınlar.Barış Sovyetler Birliği'nin,kuruluşundan beri devlet politikasıdır.Sadece bu yılın mayıs-temmuz ayları arasında 60 milyon Sovyet vatandaşı barışla ilgili 20 bin toplantı,yürüyüş ve diğer eylemlere katıldılar.

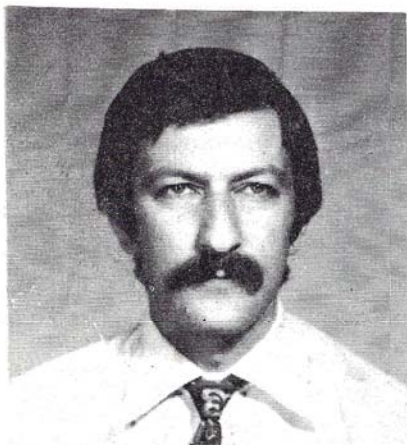
Barış ve silahsızlanma için verilen mücadele ABD emperyalistleri ve ittifakçılarının planlarını ve hedeflerini kesin bir şekilde açığa çıkarmadan verilemez. Her silahı olanı değil,silahlarmayı zorlayan diğerlerinden ayırmalıyız.Savunmak için silahlarmayla değil,saldırmak için silahlarmayla mücadele etmeliyiz.O zaman gerçekten doğru bir mücadele vemiş oluruz.

Tabi çocuklar, aç olduğunuzu biliyorum. Fakat sizleri koruyabilmek için biz askerler kendimizi formda tutmalıyız.

SIN'ET Û ÇAND

TÊMÛRÊ XELÎL

Rexne-xwerexne:

DERHEQA HELBESTVAN Û 'HELBESTVANADA'

Vê demê di nava gelê me da nivîskar û helbestvan peyda bûne. Eva yeka di hêlekêda başe, di hêlekêda jî-xirabe. Vê gotarêda ezê ser mesela helbestvana û "helbestvana" weberdim, nêta xwe bêjim û eger ez çî-cîna şaş bibim, min biborin û werin em di rûpelên rojnema "Rojî Nu" da dîskûsîa (gotebêja) dîr û dirêj vekin.

Hetanî niha nava gelek pirtûk, kovar û rojnemên kurdî da helbestên xweşik û ên ne xweşik derdikevin. Lê tiştêk baş eyane, ku ew helbestvan, ê ku helbesteke pîr xweşik nivîsand, nikare helbesteke pîr sist binivîse. Herweha ew helbestvan, ku helbesteke pîr sist jî nivîsî jî, nikare helbesteke pîr xweşik binivîse.

Nivîsara helbestên kurdî, eger ew helbestin, tiştêkî pîr qenc û pake, hinek xortên kurdîyê nûgihîştî destpê dikin dinivîsin û xweş jî dinivîsin. Bo nimûnê em bêjin, wekî li Ermenîstana Sovîet xortekî bi navê Torîne Ozman heye, ku bi pêşê (sinet) xwe pa-leye, lê qeydê meyî sosyalîstî, aqil-bendîya, tu tebyetê daye wî û herweha, hunurê wî ew kirine helbestvanekî hêja. Hela bixwînin, ka xortekî çawa bal me heye, zên û zîrekiya wî nava van xetada tê xuyakirin.

Wan, ku hêsa qazanc dikî, naçe
xwar,
Ew zeviya, ku text-bexte, nabe ar,
Ew qenciya, ku nemerda kir, dibe
qar,
Ser milê te serî heye, tu xwe neke
xweliya sar.

Hinek mirov hene, ku nizanin, wekî nikarin binivîsin û dinivîsin, têr jî dinivîsin. Eva yeka tenê di hêlekêda kênasîye. Gerekê an alkarîya wî bi-

kin, eger hinekî şureta wiye nivîsandinê heye, an jî, eger, çawa dibêjin, barê wîda tiştêk tune, bi maqûlî jêra bêjin: "heval, tu him xwe didî çerçerê, him jî-xwendevana". Lê ew mirovên, ku zanin, wekî nikarin binivîsin û dinivîsin, ev yek dubare kênasîye, mirov dikare bêje, ku zînekariye, çawa dibêjin, ew helbestvan ser piştê gelê xwe kapa dilîzin, ew jî kapên bi deq (bi gulle, qerqesûn). Ji bo çî dinivîsin? Bes bona peydakirina navekî bê namûs û bê şeref.

Hinek helbest hene, ku helbestin, lê sistin, motacê (hewcê) "şidandinêne". Lê hinek helbest jî hene, ku ne helbestin, bes tenê gotinin, ku dane pey hev û rêz bûne. Derheqa vê yekêda gelekê bi cîwar gotîye hozanê kurda-Bavê Wazê. Ew dibêje, ku çend helbestvanên me vî awahî dinivîsin:

Mişk ji gulê derket mina bû,
Min gêzî hilda da dî,
Lê ew îdî unda bûdî,
Ax, Kurdistanî min kuda çû ?

Axîna van mirova li wana naê, lê li Kurdistanê tê. Bi vir û derewa dixwezin qedir û humetê dest bînin. Hinek mirov jî hene, ku 20 salî dinivîsin, lê helbestên wî hîç çîya çap nabin, ji ber ku an sistin, an jî "dostên" wî tunene, ku çapkin. Lê hema qulîxa wî bilind dibe, ewî tirê ser serê wî stu rîê mîra şîn dibin. Dest pê dike mecala çapkirinê peyda dike û çap dike. Hema mecala weşandinê jî ku hebe, îdî kolozê kalîkê xweyê beg (ku wek wî kî sî gel jîye) got dike, hîç helbesta naxwîne, herro dike fîte-fîte (fîtandinê karê wiye, ne helbest) û têr dinivîse û difikire: "heyran, qulîxa min heye hevalê min here (ên wek wî qelpe) ez jî gelekê baştin dinivîsin, pez-dewarê bavê min jî hene, îdî çî ma kêan, wele ez îro betalim, ezê têr binivîsin".

Û çî dinivîse :

"Gundê me şêne, feleke fêne, eme
lêne,
Wax, ezî nexweşim, jinê ca çend
sêva bîne".

An jî :

"Gundiê ne xebatkarin, gundiê me
sinetkarin,
Malê me rex hevîn, em xwera têr
dikenin".

Mirovê vî awahî kubar dibin, ku kur mancî zanin. Lê bes tenê kur mancîya gundê xwe zanin. Li hêlekêda jî, zane-bûna zimanê kumarcî, ji bo nivîsara helbesta, nivîskare (seçete), eva mî-nûmme. Lê hinek mirov jî, ku zîmakî ê û biçûktîda kumancî nizanibûne, xwe pê eşandine, fêr kûne, xizmeta ge- lê xwe dikin, dinivîsin û pirtûkên wan bi rûsî, emenî, kurdî çend çîya çap dibin. Eva kiriyameteke pîr mezîna. Mirovekî usayî jêhatî helbestvanê meyî navdar Mîkaêlê Reşîde, ku dibêje :

"Milet kulîkê reng-rengine,
Û her mîletek lîna xwe tine".

Nava van çu xetada, hilbet, filoso- fia heye. Bîna mileta dîghîje hev, û cihan bînxweş dibe. Vîra herweha ew fikir tê belûkirirê, ku dewranê bê, ku hemû mîletê bîghîjre hev û bibîne mîletek. Dênek, eger usa bibe, cihan wê bê hewas be, wê terê bînek jî wî mîletê bê.

Belê, bal me helbestvanên pîr hêja hene, wek Çaxê Mirad, Şîkoê Hesen, Fêrikê Ūsiv, Tosinê Reşîd û gelekên mayîn. Ji wana her yekî bîna mîletê me tê û bîna bi awakî xweşin. Lê hinek bîna jî hene, ku bîna wan cihêye, bîna xwe şîk xweştir nakin, lê hela serda jî ew bîna xweş xweştir dikin. Û ewana bi hostatiya xwe rex helbestvanên mezin -wek Goran, Cegerxwîn, M.E.Bozars ilan, Dilzar, Ebdulê Paşew dimeşin. Ewana di hêlekêda dîghîjin hev-wek hê la nivîsara helbestada, lê hêlekêda jî hev cihêne- wek hêla bîr û bawarîê jîyana sosyalî. Helbestvanên Sovîet-istanêyî kurd pesnê welatê xwe û jîya na xwe didin, lê ên der (ên kurd) bî piranî halê (rewşa) Kurdistanê xweda xengînin û ji lewra bûne helbestvanên mezin, şorişger û pêşmergên Kurdistanê.

Bona bê ber çawa hunerê helbestva- nên Sovîetistanêye kurd, em ji helbes- tî her helbestvanekî çend çarxeta bî- nin.

ÇAÇAXÊ MİRAD

Hey gelen, gelen,
Ûrt te biqelet
Çî mîletê kurd
Bûyî teşqelet.

FÊRİKÊ ŪSIV

Quru û dewr û sal-zeman,
Heyrî bengzê te ez mam,
Kurdim, kuyf, Kurdistan,
Wey dil û bindesta min...

ŞIKÊO HESEN

Îro nav û dengê me
Girminê li dinyayê,
Dijmin ditîye rengê me,
Poça wî pêra naê.

TOSINÊ REŞÎD

Hiv sîniya zîve
Tijî bi xîşrê
Xanzad xatûnê
Û dardakirî
Hivîtîye: kengê
Xweyê wanê bê.

Em gotî ji îro pêva xwe diha zef bidine naskirinê bal gelêncihanê. Bona vê yekê gereke em helbestên hozanên xweyê baş bi zimanê cihanê (çend zi- mana) bidin wergerandin. Cihan wê bi- xwîne, me nasbike û wê bîzaniye, ku em kêne, ji ku tîr û çî dixwezin. Û em gerekê helbestên hozanê cihanêye me- zin ji wergerînine kurdî, ku gelê me nasiya xwe bide çanda cihanê û wek wê pêşda here.

Dênek werin em xwe û xelqê û xwende vana nexapînin, werin em gotinên vî awakê nebîhên: "Wello ezê kurê xwe bi- kime helbestvan", an jî "Heyran, ez helbesta dinivîsim, lê rikarim bixwî- nim", Ez îro betalim, ezê xwera çend helbesta binivîsim".

Ewên, ku helbestên baş dinivîsin, ka re. Ewên, ku hîç nanivîsin, ne kare, ne jî zyane. Ewên, ku xirab dinivîsin, zyane. Wekî usane, eger em karê nadin pêşketina litêratûra xwe, werin em ge zyanê jî nedine gel.

Devrimci Sanatçı Yılmaz Güney

Mahmut Baksı

Temmuz ayı başlarında, İsveç'in Sosyal Demokrat yayın organı, 400.000 tiralı "Aftonbladet" Gazetesinde, Kürt gazetecisi ve Yazarı Mahmut Baksı'nın Yılmaz GÜNEY ile ilgili bir yazısı yayınlandı. KOMKAR'ın 4.Kurultayını da içeren Baksı'nın bu makelesini Türkçe'ye çevirerek okuyucularımıza sunuyoruz :

"Mayıs ayı ortalarında Almanya'daki Kürdistanlı İşçilerin Örgütü "KOMKAR"ın 4.Olagan Kongresine çağrılıydım. Bir kaç gün süren bu Kurultayda kendi mi ülkende hissettim.

Kongrede delege ve konuklar arasında yıllardır görmediğim çok sayıda eski arkadaşlarım rastladım. Bu benim için unutulmaz bir anıydı. Kongre Kürt politikacıları, sanatçıları, sendika liderleri, işçi, yazar ve şairle riyle doluydu. Kendilerinde gördüğüm tek değişiklik dışsal görünümleriydi. Yılların keskin ve ağır yükü bir bıçak gibi iz bırakmıştı hepsinde. Saçlar ağarmış, o eski canlılık, güleş yüz kaybolmuştu. Kolay değil Kürt olmak, Kürt sorunuyla uğraşmak, yılları devirmek... Ama yıllar, anılar, sıkıntılar bir tek şeyi değiştirebilmişti kendilerinde; başımsız ve özgür bir Kürdistan'a olan çelik inançlarını... Tıpkı benim gibi. Evet, onlarda benim gibi ilerde kurulacak Kürdistan'ı görüyorlardı. Yılların, bu inancı yıkmaya, silmeye gücü yetmemişti... yekmicekte.

Bu Kürt yurtsever ve ilericilerinin çokları Türkiye'deki faşist askeri cunta tarafından aranıyorlar. Türkiye ve Kürdistan onların afişleriyle dolu. Cunta başlarını istiyor.

Ben bu yüğit ve yurtsever arkadaşlarla Kürdistan sorununu tartışırken, Kürt rejisörü ve sanatçısı Yılmaz Güney'in "YOL" adlı filimiyle Fransa'da "Cannes" film festivaline katılacağı haberini aldım. Olay açımızdan son derece önemli ve sevindiriciydi.

Bundan kısa bir süre önce faşist cuntanın ölüm saçan zindanlarından kaçmayı başaran Güney, filmi daha zindan dayken gerçekleştirmişti. Film daha çok Kürt halkının insanlık dışı durumunu, yaşamını konu edinimişti. Kürtçe ve Türkçe çekimi yapılmıştı film. Festivale katılan gözlemler, "YOL"un

mutlaka dereceye gireceğini önceden biliyorlardı. Bu nedenle Türk basının da Yılmaz Güney'e karşı günlerce süren bir çamur atma kampanyası başlatılmıştı. Türk gazetecileri, "Cannes" te Yılmaz Güney'in can güvenliğini "KOMKAR" militanlarına sağlandığını öne sürüyorlardı. Askeri faşist cunta filmin durdurulmasını ve Fransa hükümetinde Güney'i de Türkiye'ye vermesini istiyordu. Çünkü faşist generaller, Yılmaz Güney'in kendisini Kürt rejisörü olarak tanıtaçağını ve bundan böyle Kürtçe filimler çevireceğini iyi biliyorlardı. Şimdiye kadar çeşitli Türk hükümetleri, Kürtçe filmlerin çevrilmesini zindanlarla, işkencelerle engelleyebilmişlerdi. Ama bundan böyle artık güçleri yetmeyecekti buna. İşlenmediği bir suçtan dolayı, 1975'ten bu yana karanlık zindanlarda yatan Yılmaz Güney, artık bu zindanlara rı delmişti.

Yılmaz Güney'in başarısı, aldığı ödül, kendisini Kürt olarak dünyaya tanıması, yalnız Türk cuntasına atılan bir tokat olmakla kalmadı, aynı zamanda, Yılmaz Güney'in uzun hapis yılları sırasında, kendisinin isteğine karşı, kendisini Türk olarak tanıtan yurt dışındaki türk aydınlarına ve onların dostlarına da sert bir tokat oldu.

Yılmaz Güney, uzun yıllardır kürtle rin ve türklerin idolu olmuştur. Çoğu çevrelerin, aydın geçinen kişilerin başaramadığı, yaşadığı, cesaret edemediği direnmeyi gelenekselleştiren büyük bir halk rejisörü ve sanatçısıdır. Kürtler onun bir kürt olduğunu başından beri biliyorlardı. Yılmaz hiç bir zaman bu gerçeği saklamadı. Bunu hep savundu.

Yılmaz Güney'in yüzbinlerce fotoğrafi gençlerin, işçilerin, köylülerin evlerinde, yatak odalarında, kahvelerde asılıdır. Marlon Brando ve Humphrey Bogart gibi büyük bir idul olan Yılmaz Güney, kendisine son derece güvenlidir. Sevilmeye, aramaya değer bir kahraman... Ama şimdi asılan o resimler irmek zorunda generaller buyruğu !.. Duvardaki resimler bundan böyle gönüllere asılacak... Hepsini bu kadar.

Yılmaz Güney, Kürt halkının varlığı

nı inkar eden resmi Türk propağandasını ezme, mahkum etmeye karar vermiştir. Ve Yılmaz bu kararını yerine getirdi. "YOL" filmi l.lığı aldı ve cuntanın da korktuğu gibi, Yılmaz kendisini dünyaya Kürt sanatçısı ve rejisörü olarak tanıttı.

Böylece Yılmaz Güney, bir çok Kürt kökenli sanatçının yaptığı gibi, kendi halkını, kimliğini ve varlığını inkar etmedi... Tam tersine bunu savundu; diğerleri gibi küçülmedi, tarihe ihanet etmedi. Sanatçıyı destekleyen bir devlet olmadan da, uluslararası ödüllerin alınabileceğini ispatladı Güney. Esas gücün devletten değil, bağlı bulunduğu halkın gücünde olduğunu her kese gösterdi.

Ödülden sonra Yılmaz Güney bu dönemlere, halkını inkar eden korkaklara şöyle seslendi: "Beni kimse satın alamaz. Ben gücümü ve başarıyı halkımdan alıyorum..."

Belki, hep kendi filimlerimi kendi dillerinde kendi sanatçılarıyla korku suzca seyreden İsveçliler, Amerikalılar, Fransızlar Yılmaz Güney'in Cannes'te büyük bir başarı kazanmasını, Kürt halkı açısından ne denli önemli olduğunu kavrayamazlar. Unutulmasın ki, Güney'in elde ettiği başarı, aldığı ödül yalnız kendisine değil, aynı zamanda özgürlüğü için yüğitçe çarpışan Kürt halkına da verilmiştir.

Bu nedenle Kürt halkı, Yılmaz'ın bu uluslararası başarısını gönülden kutluyor. Özellikle Yılmaz'ın aldığı bu ödül, bugün kültürü ve tüm varlığı sömürgeci ve işgalci devletler tarafından tehdit edilen Kürt halkı için son derece önemlidir.

Batılıların bunu daha iyi kavrayabilmeleri açısından, Paul Robenson, Malcolm ve Luther King'in Amerika'da ki siyah halk için ne derece önemli olduklarını anımsatmak yeter.

Dünya Afganistan, Polonya, Arjantin İngiltere, İran ve Irak olayları ile uğraşsın, Kürt halkı büyük bir sessizlik içinde özgürlük kavgasını sürdürüyor. Bu kavga hem süreklidir, hende umut doludur. Dünya kamuoyunun pek dikkatini çekmese de amacına yaklaşmaktadır.

Yılmaz Güney'in Cannes'te aldığı başarı bu yolda bir adımdır.

FAŞİST CUNTA PROTESTO EDİLDİ

İsveç Kürdistan işçi Demekleri Federasyonu, Türkiye Komitesi, BIRKOM ve İSTİB 2. yılını dolduran Faşist Cunta yı birlikte protesto ettiler. Bu yürüyüş, bu güne kadar ki en büyük yürüyüş oldu. Bin kişi Yürüyüşte vardı.

Sergelstorg meydanında başlayan mitingde Sosyal Demokrat Parlementer ve İsveç'in Avrupa Konseyi Deleşesi (Şimdi Göçmenler Bakanı) Bayan Anita Gradin, cuntanın demokratik güçler üzerindeki baskı ve işkencelerine değin

di ve cuntanın mahkum edilmesi gerektiğini söyledi. Yine mitingde Kürdistanlı bir devrimci kendisine yapılan

insanlık dışı işkencelerden bahsetti,

Türkiye Konsolosluğu önünde son bulan yürüyüşte, konsolosluk binası önünde anayasa makedi yakıldı. Cunta protesto edildi.

Ey'ende en çok dikkati çeken, birlik ve beraberliğir mücadeledeki önem oldu. Yaşasın Eylem Birliği sıloda ni spontan bir şekilde atılıyor.

İsveç düzeyinde, mücadele birliği a

çısından önemli bir adım olan bu birlik daha geniş kitlelerin mücadele alanına çekilebileceğini somut bir şekilde göstermekteydi.

İdeolojik mücadele ve politik dostluk ilkenizdir.

YAŞASIN MÜCADELE ve EYLEM BİRLİĞİ
KAHROLSUN FAŞİZM, EMPERYALİZM SÖMÜR
GECİLİK ve FİODAL GERİCİLİK

KAHROLSUN FAŞİST CUNTA

FİLİSTİN DİRENECEKTİR

S.Rona

4 Haziran 1982 tarihi, Ortadoğu'da askeri ve stratejik üstünlük sağlamak isteyen ABD emperyalistlerinin, İsrail'i Filistin halkına Lübnan ilericileri güçlerine saldırttığı ve saldırının giderek bir soykırıma dönüştüğü tarihtir.

Vaşington'un dünya barışını, yakın ve orta doğudaki gelişmeleri tehdit eden politikasına bağlı olarak, özellikle bölgede toplumsal ve devrimci etkiler yaratan Filistin direnme hareketine, siyonistleri saldırtmasının nedenleri çok yönlüdür.

İsrail'in bölgede ABD'nin çıkarlarını koruma ve toplumsal gelişmelere müdahale hakkını kendisinde bulması, ABD ve İsrail arasında imzalanan stratejik işbirliği antlaşmasının beklenen sonuçlarıdır. Saldırıdan altı ay önce Begin'in resmi olarak böyle bir saldırının olacağı ve hedeflerine varmaları halinde ABD ve İsrail'in bölgede askeri ve politik etkinliğin olduğu artabileceğini açıklaması hatırlardır. ABD nin anında müdahale birliklerinin bölgeye yerleştirilmesi Basra Körfezi'ndeki anti-Amerikan gelişmelere, bölgede emperyalizmi boyun eğmeyen bağımsız ülkelere müdahale ve buna bağlı olarak ABD nin çıkarlarına hizmet edecek yeni eksenler yaratma (Mısır, Somali, S. Arabistan, Türkiye, Irak, Ürdün). Yakın ve orta doğuda ulusal kurtuluş hareketlerine ve Sovyetler Birliğine karşı bu planının adım adım uygulanmaya konulmasını gerektiriyordu.

Bu plan çerçevesinde Lübnan'a yapılan ve işgal hareketinin hiçbir uluslararası anlaşma normuyla durdurulmaması dikkat çekicidir. Bu saldırı ile birlikte siyonist ordu ve onların ısıran köpeği durumundaki Falanjistlerin bölgede kesin bir hesaplaşmanın işaretlerini veriyordu. İlk adımda Filistin ve Lübnan yurtsever güçlerinin oluşturduğu direniş cephesi tasfiye edilecek ve arkasından Camp David anlaşmasının Araplara dayatılması Arap ulusal kurtuluş hareketinin tüm kazanımları ve bir dizi Arap ülkelerinin bağımsızlığı tehdit edilerek boyun eğdirilecekti. Bu oldu-bitti politikasının başarılması halinde ABD, kendi çıkar bölgesi olarak adlandırdığı orta doğuda rahat at koşturacaktı.

Leonid Brejnev'in, ABD ve İsrail'i uyarın mektuplarında "yakın doğuda olanlar, Sovyetlerin güney sınırını ve SSCB'nin çıkarlarını tehdit etmekte" deniliyordu.

Filistin direnme hareketinin, Arap halk kitleleri üzerindeki sosyal-devrimci etkilerinden korkan gerici Arap yönetimlerinin, saldırı karşısında açkılığa varan duruşları ise, ABD ve İsrail'i daha da cesaretlendirdi. Saldırıda ABD'nin rolünü ya inkar eden ya da muğlak karar ve demaçilerle geçiştirmeye kalkın Arap gerici yönetimlerinin emperyalizmle ve siyonizmle kader birliği yaptıkları ve bu uğursuz başlaşıklığın Filistin ve diğer Arap

halk hareketlerinin temel düşmanları olduklarını daha da açığa çıkarttı.

Yaser Arafat'ın "Sovyetler Birliğinin her zaman yanımızda olduğunu ve olacağını bir kez daha belirtmek isterim, ve o mücadelenin bu çetin ve zor dönemde gösterdiği kararlı destekle bunu kanıtladı. Özellikle, Leonid Brejnev'in gösterdiği dayanışmanın altını çizmek isterim, Bu dayanışma Sovyetler Birliğinin Filistin Arap halkının meşru ulusal haklarının savunması ve des teğindeki kararlı tavrının bir göstergesidir. (Yaser Arafat 23 7 1982). Sözleri bu gerçeği açıklamaktadır.

Sovyetler Birliği'nin ve diğer dost güçlerin etkin çabaları sonucudur ki, İsrail'i politik olarak uluslararası düzeyde şimdiki kadar eşi görülmedik bir tecrit çemberi ile karşılaştırdı.

Sovyetler Birliği'nin bu etkin politikasından somut sonuçlarını görmek istemeyen bir kısım Türkiye'li grupların tavrı ise, onların anti-Sovyetik, miliyetçi tutumlarından ve politik körlüklerinden ileri gelmektedir.

Vaşington'un militarist saldırılarına olanak yaratmak için Lübnan'a yönelen Tel-Aviv saldırısındaki amaç, Filistin-Lübnan yurtsever halkının gerçekleştirdiği ittifakı parçalayıp etkisizleştirmek, Lübnan'da kendisine bağlı İsrail tipi bir yönetim gerçekleştirip ardında ABD ile "dostluk ve stratejik işbirliği antlaşmasıyla, ülkeye çevik kuvvetleri yerleştirerek Suriye ve benzer ülkeleri kuşatmaya alıp Camp David antlaşmasını kabul ettirmek, Filistin halkına ABD ve gerici Arap ülkelerinin, Filistin halkının bağımsız devlet kurma hakkını yok etmeyi hedefleyen "özerklikli" kabul ettirmek olduğu tüm dünyaca kabul edilmektedir. Bu oldu-bitti politikasını gerçekleştirdiklerini sanan İsrail ve Vaşington'un amaçlarına varmaları olasıdır.

Bölgeye yönelik saldırının birinci aşaması sayılan Lübnan topraklarının işgali ve Beyrut'un kuşatılmasıyla ve Filistin direniş hareketinin, Lübnan halkının daha fazla imhasını önlemek için Beyrut'u boşatma kararı Filistin ileri için herşeyin hittiği anlamına gelmediği gibi ABD ve siyonistlerin düşünülen anlamda planlarını başardıkları anlamına gelmez.

Her şeyden önce, siyonistlerin genişleme-işgal politikası İsrail için güvencilik değil, artan bir güvensizlik getirmiştir. İsrail'in genişleme ve askeri kazançlarını koruması, muazzam paralara, askeri malzemeye, en önemlisi insan kaybına ve halkın sefaletine mal olmuştur. Bunun bilincinde olan kitleleri beşyüzlülere varan yü rüyüşlerle savaşa karşı Tel-Aviv sokaklarını dövmektedirler. İsrail'de bugün toplumsal huzursuzluk gittikçe artmaktadır. Ordu'dan ayrılmalar, verilen kararlara uymama, Sharon ve Begin'in cezalandırılması için yükselen sesler tüm İsrail'i sarımsıdır.

Barış talepleri karşısında uzlaşmazlık ve Birleşmiş Milletler kararlarını uygulamayı sürekli redediş ul keyi politik olarak tecrit etmiştir.

İsrail B.M e üye devletler arasında en çok mahkûm edilen ülkedir. Hatta İsrail'in B.Milletlerden çıkarılması için ciddi çalışmalar yapılmaktadır.

Buğün işgal altındaki bölgelerde gösteriler neredeyse günlük olaylar haline gelmiştir. Filistinlilerden ulusal haklarını verecek adil ve kalıcı bir çözümden başka her türlü çözümü reddeden yığınların savaşkanlığı sürekli artıyor. Arap yığınlarının Filistin halkıyla etkin dayanışması, FKÖ'nün dünya çapındaki saygınlık ve etkisi ise giderek daha da büyüyor.

FİLİSTİN DİRENME HAREKETİ İÇİN YENİ BİR DÖNEM

Filistin direnme hareketi için bir mücadele döneminin açıldığı muhakkaktır. Savaş, buğün ortaya çıkan yeni fenomenleri daha iyi, tahlil etmeye, mücadele biçimlerini ve yöntemlerini geliştirerek devam edecektir.

Filistin kurtuluş örgütleri, hareketlerinin taktik ve stratejilerinin gele neksel temellerini gözden geçirmek zorunda kalacaklardır. Filistin örgütleri dağılmış oldukları Arap ülkelerindeki kitlelerle daha etkin ilişkiler geliştirecek, bu ülkelerin iç politikasında bir unsur rol oynayacaklardır. Arap ulusal kurtuluş hareketinin en amansız düşmanları olan emperyalizm, siyonizm ve Arap gericiliğine karşı daha örgütlü ve etkin mücadele biçimlerini geliştirecekleri ise kesindir.

Vaşington'da formüle edilen ihanet antlaşmalarının, Arap halklarının ilerleme ve birliğine tüm dünya üzerindeki kurtuluş ve ilerleme güçlerine ve bu güçlerin öncüsü Sovyetler Birliğine yönelik olduğu, bölge halkları tarafından daha bilinçlice kazanılmaktadır. Buğün orta, doğu halkları baş düşman ABD'ye karşı Sovyetler Birliği'yle stratejik ittifakın zorunluluğuna inanıyor ve kararlıca mücadele ediyorlar. Bu nedenle, ABD, İsrail ve Arap gericiliğinin Filistin Arap halkın kendi top rakları üzerinde bir ulusal devlet hakkını ortadan kaldıran, İsrail'in Arap toprakları üzerindeki işgaline hatta işgal alanlarının genişletmesine yasal lık kazandırmayı amaçlayan antlaşmalara ve kurtuluş hareketleri büyük tepki duyuyorlar.

Kurtuluş hareketleri, Arap ulusal kurtuluş hareketinin en amansız düşmanlarının, Filistinliler için batı Şeria'da ve Gazze Şeridin'de Camp David antlaşmasına ve onun sonuçlarına göre biçimlenerek bir "çözümün" Filistinliler ve bölge ilericileri tarafından kabul görmeyeceği, bunun Amerikan emperyalizminin yararına hizmet için oluşturulan bir çözüm olduğu, işgal edilen toprakları "İsrailleştime" yolunda yeni adımlar olduğu, İsrail'in gittikçe büyüyen ilhaklar politikası anlamına geleceğini haykırıyor ve reddediyorlar.

Emperyalist talan ve yeni sömürgecilik politikasına karşı duyulan kin ve nefretin bölgeyi saracağı ve halkların öfkesinin patlayacağı günler yakındır.

ROJA NU

ORGANA KOMELA KARKERÊN KURDISTAN LI SWÊD

XWEDİ : KOMELA KARKERÊN KURDISTAN LI SWÊD

ADRES: BOX 4038 141 04 HUDDINGE- SWEDEN

Jİ MEHÊ CAREK DERTÊ BUHA Ş KRON HESAP NO : PG 45 89 80 - 0